

**YLITORNION YHTEISKOULUN LUKION
KRIISISUUNNITELMA**

SISÄLLYSLUETTELO

1. Yleistä kriisisuunnitelmasta	3
2. Vastuullisuus kriisitilanteessa	3
3. Kriisitilanteet ja toiminta niiden aikana	3
3.1. Onnettomuus koulussa – oppilas.....	3
3.2 Onnettomuus koulussa – henkilökunta	4
3.3. Kuolemantapaus – oppilas	4
3.4. Kuolemantapaus - henkilökunta.....	4
3.5. Itsemurha (oppilas tai henkilökuntaan kuuluva).....	5
3.6. Läheisen kuolema	5
3.7. Vaaratilanne koulussa	5
3.8. Koulun ulkopuolinen vakava tapahtuma (esimerkiksi suuronnettomuus).....	5
3.9. Epäily päihteiden/huumeiden käytöstä	6
4. Tärkeitä puhelinnumeroita	6

1. Yleistä kriisisuunnitelmasta

Kriisisuunnitelma on osa Ylitornion yhteiskoulun lukion turvallisuussuunnitelmaa. Suunnitelma toimii henkilökunnan, opiskelijoiden ja huoltajien apuna kriisitilanteissa.

Kriisitilanteet ovat erilaisia. Siksi kaikissa tilanteissa hyvin toimivaa mallia on vaikea laatia. Tämä suunnitelma sisältää kuitenkin yleisohjeet, joita soveltamalla mahdolliset kriisitilanteet pyritään hoitamaan siten, että opiskelu- ja työskentely-ympäristö säilyisi mahdollisimman turvallisena.

Jokaisen koulun henkilökuntaan kuuluvan ja opiskelijan on perehdyttävä suunnitelmaan. Lisäksi suunnitelma julkaistaan koulun kotisivulla, jossa se on kotien ja muiden yhteistyökumppanien luettavissa.

2. Vastuullisuus kriisitilanteessa

Kriisitilanteessa päävastuu toiminnasta on rehtorilla. Kuitenkin jokainen opettaja, muuhun henkilökuntaan kuuluva sekä opiskelija on velvollinen tekemään kriisitilanteessa parhaansa auttaakseen muita. Jokainen pyrkii myös henkilökohtaisesti estämään paniikkitilanteen syntymistä.

Vastuu akuutista tilanteenhallinnasta on tilanteessa läsnä olevalla opettajalla.

Vastuu tiedottamisesta sekä koulun sisällä että medialle on rehtorilla. Hänen poissa ollessaan tiedotusvastuu on opinto-ohjaajalla.

3. Kriisitilanteet ja toiminta niiden aikana

3.1. Onnettomuus koulussa – opiskelija

Välittömät toimet ja tiedottaminen

- annetaan loukkaantuneelle ensiapu ja estetään uusien vaaratilanteiden syntyminen
- tilanteen vakavuudesta riippuen toimitetaan loukkaantunut terveystieteeseen tai hälytetään paikalle apua yleisestä hätänumerosta
- tarpeen mukaan pyritään pitämään muut opiskelijat pois onnettomuuspaikalta
- kuullaan silminnäkijöitä, mikäli tiedoista on apua hoitotoimenpiteisiin tai uusien vaaratilanteiden ehkäisemiseen
- tiedotetaan opiskelijan kotiin onnettomuudesta ja toimenpiteistä, joihin on ryhdytty
- rehtori tiedottaa onnettomuudesta henkilökunnalle ja tarvittaessa koko koululle
- luokissa keskustellaan tapahtuneesta opettajien johdolla tosiasioissa pysyen ja mahdolliset silminnäkijätiedot keräten

Jälkityö

- tapauksen laadusta riippuen 1-3 vuorokauden kuluessa jälkipuintitilaisuus
- asianmukaiset vahinkoilmoitukset ja mahdolliset korvaushakemukset
- tarvittaessa opiskeluhoitoryhmän tai kriisiryhmän käsittely

3.2 Onnettomuus koulussa – henkilökunta

Välittömät toimet ja tiedottaminen

- samat alkutoimet kuin opiskelijan kohdalla
- rehtori järjestää onnettomuuteen joutuneen ja auttamistoimiin osallistuvien työtehtävien hoidon sekä informoi henkilökuntaa
- opiskelijoille ja muille tahoille tapahtuneesta tiedotetaan henkilökunnan yhteisen päätöksen mukaisesti

Jälkityö

- tilanteesta riippuen jälkipuinti sekä henkilökunnan että opiskelijoiden kanssa
- mahdollinen käsittely kriisiryhmässä
- asianmukaiset vahinkoilmoitukset ja mahdolliset korvausvaatimukset

3.3. Kuolemantapaus – opiskelija

Välittömät toimet ja tiedottaminen

- ensiksi tiedon tapahtuneesta saanut ilmoittaa asiasta rehtorille
- rehtori tiedottaa tapahtuneesta henkilökunnalle
- mikäli kuolemantapaus on sattunut koulussa, rehtori sekä seurakunnan ja opiskelijahuollon edustaja vievät mahdollisuuksien mukaan tiedon kotiin
- omaisilta tiedustellaan, mitä tapahtuneesta voidaan kertoa koulussa
- opiskelijoille tapahtuneesta tiedottaa rehtori tai opettajakunnan päätöksen perusteella joku opettajista yhteisessä tilassa, johon opiskelijat on kutsuttu
- muita tahoja informoidaan henkilökunnan harkinnan mukaisesti
- luokissa keskustellaan opettajien johdolla ja varmistetaan tosiasioissa pysyminen
- suruliputukseen ryhdytään vasta, kun koko työyhteisö tietää tapahtuneesta
- tarvittaessa yhteys ammattiauttajiin (seurakunta, terveyskeskus, kriisiryhmä)

Jälkityö

- koululle pyritään järjestämään erillinen tila suremista ja hiljentymistä varten
- koululla voidaan järjestää muistotilaisuus 2-3 päivän sisällä (seurakunta avustaa tarvittaessa)
- hautajaisiin osallistutaan omaisten toiveiden mukaisesti
- valmistaudutaan hautajaisiin etukäteen (adressi, ohjelma jne.)
- jälkityötä, esimerkiksi keskusteluja tarpeen mukaan

3.4. Kuolemantapaus - henkilökunta

Välittömät toimet ja tiedottaminen

- rehtori/vararehtori on yhteydessä lähiomaisiin ja selvittää, mitä tapahtuneesta voidaan kertoa koulussa sekä hoitaa tiedotuksen eri tahoille
- kun asia on kaikkien tiedossa, järjestetään suruliputus
- tarvittaessa hankitaan ammattiauttajien apua ja lähetetään viesti koteihin

Muistotilaisuus, hautajaiset ja jälkityö

- samat toimenpiteet kuin opiskelijan kuolemantapauksen kohdassa 2.3.

- opiskelijan hautajaisiin osallistumiseen lupa edesmenneen omaisilta
- selvitetään koulun mahdollinen osallistuminen hautajaisvalmisteluihin ja ohjelmaan
- työyhteisön surutyö: työtovereiden tuki toisilleen ja tarvittaessa ammattiauttajien apu

3.5. Itsemurha (opiskelija tai henkilökuntaan kuuluva)

Ennaltaehkäisevä toiminta

- mikäli itsemurhauhka on tiedostettu, pyritään kaikin tavoin tukemaan avun tarpeessa olevaa ja selvittämään mahdolliset koulusta johtuvat syyt
- tilanteen vakavuuden mukaan pyritään ohjaamaan henkilö ammattiauttajalle

Itsemurha

- itsemurhan tapahtuessa koulun tiloissa menetellään samoin kuin kuolemantapauksissa, ks. 2.3.
- jos itsemurha tapahtuu koulun ulkopuolella, kuolinsyy kerrotaan kouluyhteisölle vain kodin suostumuksella

3.6. Läheisen kuolema

Välittömät toimet ja tiedottaminen

- jos tieto kuolemantapauksesta tulee koulupäivän aikana, menetellään suruviestin saaneen ja hänen omaistensa toiveiden mukaisesti
- mikäli viestin saanut on opettaja, huolehditaan sijaisen hankkimisesta oppitunneille
- asiasta tiedotetaan vain omaisten suostumuksella

Jälkityö

- kouluyhteisö pyrkii tukemaan asianosaisen paluuta normaaliin työjärjestykseen
- tarpeen mukaan hankitaan ammattiapua

3.7. Vaaratilanne koulussa

Ks. Turvallisuussuunnitelma

3.8. Koulun ulkopuolinen vakava tapahtuma (esimerkiksi suuronnettomuus)

- tapauksesta riippuen kouluyhteisö sopii kotien kanssa siitä, miten paljon asiasta tiedotetaan koulussa ja miten koulu ottaa osaa esimerkiksi kuolemantapauksiin
- kouluyhteisön jäseniä koskevissa suuronnettomuuksissa menetellään samoin kuin vastaavissa yksilöä koskevissa tilanteissa
- kouluyhteisön ulkopuolisista katastrofeista pyritään tarpeen vaatiessa keskustelemaan oppilaiden esittämien kysymysten pohjalta

3.9. Epäily päihteiden/huumeiden käytöstä

- epäilty/epäillyt toimitetaan kouluterveydenhoitajalle tai terveyskeskukseen
- tilanteesta riippuen otetaan yhteyttä kotiin/koteihin
- tapauksiin sovelletaan toimenpiteitä, jotka on kirjattu suunnitelmaan kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

4. Tärkeitä puhelinnumeroita

Yleinen hätänumero	112
Terveyskeskus	
Koulupsykologi Mika Nevala	040 767 0495
Koulukuraattori Milla Tofferi	0400 220 309
Kouluterveydenhoitaja Eila Kursula	0400 398 404
 Ylitornion seurakunta	
Kirkkoherranvirasto	040 521 9384
Kirkkoherra Matti Salminen	040 550 8246